

Regler för fettavskiljare

Handbok för verksamhetsutövare och fastighetsägare i Härryda kommun

Reningsverk är byggda för att ta emot och rena spillvatten (*toalett-, tvätt- och diskvatten*) från hushåll och företag. Om större mängder fett släpps ut i ledningarna kan problem och skador uppstå. I Härryda kommun ska därför fettavskiljare finnas i livsmedelslokaler för att förhindra fettutsläpp till spillvattennätet.

Lagar och regler

Enligt "**Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412)**" får en fastighetsägare inte använda en VA-anläggning på ett sätt som innebär att spillvattnet tillförs vätskor, ämnen eller föremål som kan skada ledningsnätet eller anläggningens funktion eller på annat sätt medföra skada eller olägenheter.

Enligt **ABVA** (Allmänna bestämmelser för vattentjänster i Härryda kommun) fastslås att olje- och fettavskiljare ska dimensioneras, skötas, underhållas regelbundet och tömmas så ofta, att de alltid fyller avsedd funktion. Enligt kommunens "**Föreskrifter om Hantering av avfall i Härryda kommun**" ska tömning av avskiljare ske minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla god funktion.

Fettavskiljare behövs eftersom fett kan:

- Skada ledningar genom frätning (fettavlagringar bildar svavelväte)
- Orsaka källaröversvämning på grund av igensättning (egna och grannfastigheter)
- Ge luktproblem för grannar
- Orsaka skadliga utsläpp i sjöar och vattendrag
- Locka råttor till ledningsnätet
- Bilda hårda avlagringar som måste avlägsnas med specialverktyg till en hög kostnad för fastighetsägaren i samband med tömning

Verksamhetsutövarens ansvar

Förbrukat fett är ett avfall som ska tas om hand på ett hälso- och miljömässigt riktigt sätt av avfallsproducenten. Förbrukat fritureolja, stekfett och inläggningsolja ska samlas upp i särskilda behållare och lämnas till fettåtervinning, kontakta ackrediterat företag för återvinning av fett (se harryda.se/fettavskiljare). Fettet kan användas på nytt i plast, stearinljus, tvål och tvättmedel.

Förbrukat fett får inte hällas i avloppet även om det finns fettavskiljare. När en verksamhet ändras eller utökas påverkas fetthanteringen. Därför ska verksamhetsutövaren anmäla förändringar till Bygglövsenheten, Miljö- och hälsoskyddskontoret och Vatten- och avfallsverksamheten.

Fastighetsägarens ansvar

Spillvatten från lokaler där livsmedel produceras eller behandlas innehåller oftast mycket fett. En fettavskiljare behövs om fetthalten i spillvattnet överstiger **100 mg/l**, vilket motsvarar en tiondels kryddmått per liter vatten. Fettavskiljaren är fastighetsägarens säkerhetsanordning för att förhindra fettutsläpp. Då fettavskiljare är en fast installation ansvarar fastighetsägaren för dess installation och funktion.

Fastighetsägaren ansvarar även för stopp eller skada som orsakas av att fettavskiljare saknas eller inte fungerar. Kostnader som uppstår för Härryda vatten och Avfall på grund av detta debiteras fastighetsägaren. Krav kommer att ställas på att fettavskiljare installeras eller att felet åtgärdas. Om verksamheten upphör och avskiljaren inte längre används ska fastighetsägaren se till att den tas bort eller att ledningen till den proppas.

Sammanfattning av gällande regler

- Fastighetsägaren ansvarar för att fetthalten i spillvattnet från livsmedelslokalen inte överstiger riktvärdet i förbindelsepunkten.
- Före installation av fettavskiljare ska fastighetsägaren lämna in en bygganmälan till Bygglövsenheten mot en avgift.
- Fettavskiljaren ska tömmas regelbundet men dock minst en gång per år. Fastighetsägaren ansvarar för att fettavskiljaren kontrolleras och sköts regelbundet. Fastighetsägaren tecknar abonnemang för tömning med entreprenör som är godkänd av kommunen samt för en skötseljournal.
- Verksamhetsutövaren ska samla upp fettavfall i speciella kärl för fettåtervinning.
- Härryda vatten och Avfall AB bedömer behovet av fettavskiljare utifrån verksamhetens art och omfattning. Om en verksamhet ändras eller utökas ska verksamhetsutövaren anmäla detta till Bygglövsenheten och Miljö- och hälsoskyddskontoret. Vid tveksamhet om ett ämne får släppas ut, eller om ett oavsiktligt utsläpp har skett, ska detta utan dröjsmål anmälas till Härryda Vatten och Avfall.

Utformning och dimensionering

I fettavskiljaren sjunker slam och partiklar till botten medan fettet lägger sig på ytan. Fettavskiljaren ska vara utformad enligt europastandard **SS-EN 1825-1** och dimensioneras efter verksamhetens spillvattenflöde enligt **SS-EN 1825-2**. Kontakta en rörfirma eller VVS-konsult för hjälp med dimensionering av fettavskiljaren.

Placering

Placera fettavskiljaren så nära källan som möjligt, och om möjligt nedgrävd i marken, eftersom den då blir lätt att tömma och risken för olägenheter på grund av lukt minskar. Om fettavskiljaren placeras inomhus måste utrymmet för tillsyn och tömning vara tillräckligt och ventilation anslutas. Avskiljaren får inte placeras i en lokal där man hanterar livsmedel eller i utrymmen där man vid tömning måste passera genom den lokal där man hanterar livsmedel.

Installation

- 1) Lämna in bygganmälan till Bygglövsenheten minst 3 veckor före installation.

Bifoga till bygganmälan:

- Fackmässigt utförd installationsritning
 - Ritning över avskiljarens placering
 - Kontrollplan enligt PBL
 - Namn på kontaktperson som ansvarar för drift och underhållsansvar.
- 2) Installera typgodkänd och funktionstestad avskiljare utrustad med provtagningsbrunn.
 - 3) Teckna abonnemang med kommunen upphandlade entreprenör för tömning av avskiljaren.
 - 4) Teckna abonnemang med ett ackrediterat fettåtervinningsföretag (för t.ex. förbrukad frityrolja och stekfett).
 - 5) Anmäl till Bygglövsenheten när installationen är klar.

Befintliga fettavskiljare

För befintliga avskiljare som inte är godkända av Vatten- och avfallsverksamheten ska fastighetsägaren senast inom två månader efter begäran från Vatten- och avfallsverksamheten lämna en beskrivning av anläggningen samt dimensionerande flöde från sin verksamhet. Därefter ska kontakt tas med representant från Vatten- och avfallsverksamheten för besiktning och godkännande.

Om fettavskiljare saknas

Befintliga verksamheter som berörs av dessa regler, men som inte har fettavskiljare ska senast sex kalendermånader installera en fettavskiljare.

Fram till dess att godkänd anläggning är i drift svarar fastighetsägaren för de kostnader som eventuell skada eller olägenhet det medför för Vatten- och avfallsverksamheten.

Tömning

Fastighetsägaren ansvarar för att avskiljaren ska tömmas regelbundet och tömningsintervallen anpassas till anläggningens användning, typ och storlek. Tömning ska ske minst en gång per år enligt avfallsföreskrifterna. Ett vanligt intervall för tömning är en gång per månad (Europastandard). Vid tömning gör entreprenören en bedömning om det nuvarande intervallet är tillräckligt för att säkerställa avskiljarens funktion. Om intervallet behöver ändras får fastighetsägaren ett meddelande från tömningsentreprenören. Tömningen utförs av kommunens upphandlade entreprenör.

Hela avskiljaren töms och rengörs från hårda avlagringar genom spolning.

Avskiljaren fungerar bara när den är helt vattenfylld. Fastighetsägaren ansvarar för att den omedelbart efter tömning fylls med vatten igen och att det noteras i en skötseljournal.

Se till att inget står i vägen och hindrar att tömning kan ske. Om entreprenören inte kommer åt fettavskiljaren får fastighetsägaren betala en extra avgift för hinder vid tömning.

Skötsel och kontroll

Fastighetsägaren ansvarar för att fettavskiljaren sköts, töms och kontrolleras regelbundet enligt tillverkarens instruktioner, samt att skötseljournal förs. Fastighetsägaren bör beställa funktionskontroll hos extern rörfirma eller VVS-konsult för avskiljaren var femte år. Om fettskiktet blir för tjockt innan ordinarie tömning, behöver fastighetsägaren beställa en extra tömning eller tömning med tätare intervall.

Det är inte tillåtet att tillsätta enzymer, bakterier och andra produkter som förstör fettavskiljarens funktion.

Denna skrift har getts ut av Härryda kommun, Vatten- och avfallsverksamheten för information om hur fettavfall ska hanteras i livsmedelsverksamheter och vilka krav som finns på installation och skötsel av fettavskiljare.

För mer information

harryda.se/fettavskiljare

Härryda Vatten och Avfall AB
va.avfall@harryda.se

031-724 61 00 (växel)

Miljö- och hälsoskyddskontoret
miljo.halso@harryda.se

031-724 61 00 (växel)

Bygglovsenheten
bygglov@harryda.se

031-724 61 00 (växel)

harryda.se

Tömning av fettavskiljare

Renova

031- 61 87 00